

Naalakkersuisut fremsætter hermed følgende beslutningsforslag i henhold til § 33 i forretningsordenen for Inatsisartut:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Grønlands Selvstyre tiltræder Europarådets konvention til forebyggelse og bekæmpelse af vold mod kvinder og vold i hjemmet (Istanbulkonventionen).

(Naalakkersuisoq for Børn, Unge og Familier)

Begrundelse

Beslutningsforslaget er en konsekvens af EM 2021/146, hvor det blev besluttet, at Grønland skal tiltræde Istanbulkonventionen.

Beslutningsforslaget er en del af Naalakkersuisuts vision om at forebygge og bekæmpe vold i Grønland.

Istanbulkonventionen sætter rammen for, hvordan man som land kan beskytte kvinder mod vold og bekæmpe vold i hjemmet.

Istanbulkonventionen indeholder følgende:

Kapitel I: Formål, definitioner, ligestilling og ikke-diskrimination, generelle forpligtelser

Kapitlet klarlægger hensigten med Istanbulkonventionen, som er at beskytte kvinder mod vold og diskrimination – men med respekt for kønnenes forskellighed – og fremme ligestilling i samfundet. Kapitlet fastslår, at staterne har en forpligtelse til at sikre dette.

Kapitel II: Integrerede politikker og dataindsamling

Kapitlet fokuserer på, at staterne skal sørge for koordinerende politikker og organer, der inddrager alle berørte parter til forebyggelse og bekæmpelse af vold. Herudover skal der sikres, at der er de fornødne økonomiske ressourcer til forebyggelsesarbejde, både i statsligt og ikke-statsligt regi.

Kapitel III: Forebyggelse

Kapitlet foreskriver generelle kulturændringer og bevidstgørelse i samfundet om ligestilling mellem mænd og kvinder, kampagner og programmer med fokus på kvinders selvstændighed og betydningen af forebyggelse og bekæmpelse af vold. Dette skal blandt andet ske gennem uddannelse og opdatering af pensumlister- og materiale, så det afspejler et samfund med ligestilling.

Kapitel IV: Beskyttelse og støtte

Kapitlet sigter på beskyttelse af ofre for vold og vidner til vold. Beskyttelsen består i en pligt for samfundet til at hjælpe ofret godt videre i livet eksempelvis ved hjælp af krisecentre, telefonrådgivning, hjælp til anmeldelse m.v.

Kapitel V: Materiel ret

Kapitlet oplister konkrete forhold, der skal sikre retsfølelsen hos alle borgere, særligt ofre for vold. Det skal blandt andet sikres, at ofre kan kræve erstatning fra gerningsmanden, at voldshandlinger kan føre til tvangsopløsning af ægteskaber, at handlingerne vil tages i

betragtning ved beslutninger om samkvemsret og lignende og at handlingerne er ulovlige, uanset hvilket forhold offer og gerningsmand har til hinanden.

Kapitlet oplister konkrete handlinger, der er ulovlige efter konventionen og sikrer, at der kan ske den fornødne retsforfølgning af gerningsmanden.

Kapitel VI: Efterforskning, retsforfølgning, retspleje og beskyttelsesforanstaltninger

Kapitlet fokuserer på sikring af et effektivt retssystem både i forhold til efterforskning, fysisk beskyttelse af ofret og pårørende, sagens gang i retten og retshjælp.

Kapitel VII: Ind- og udvandring og asyl

Kapitlet fastsætter, at opholdsstatus for kvinder, der har været udsat for vold, ikke må være afhængig af partnerens opholdsstatus. Herudover må kønsbetinget vold mod kvinder anerkendes som forfølgelse og som en form for overlast, der giver supplerende beskyttelse ved asylansøgning.

Kapitel VIII: Internationalt samarbejde

Kapitlet foreskriver samarbejde mellem de lande, der har tiltrådt konventionen. Samarbejdet omfatter både udveksling af oplysninger, der er relevante for en sag omfattet af konventionen i et andet land, og samarbejde om sikring af retsforfølgelse af gerningsmænd omfattet af konventionen.

Kapitel IX: Overvågningsmekanisme

Kapitlet definerer arbejdet for ekspertgruppen for indsatsen mod vold mod kvinder og vold i hjemmet (GREVIO). GREVIO overvåger implementering af konventionen ved indhentelse af oplysninger og spørgeskemaer fra de tiltrådte lande, alternativt ved besøg i landene, og udarbejder på den baggrund en rapport med analyse af implementeringen af konventionen.

Kapitel X: Forholdet til andre internationale instrumenter

Kapitlet fastslår, at konventionen ikke har påvirkning på andre internationale forpligtelser og at de tiltrådte lande kan indgå aftaler indbyrdes til supplerende af bestemmelserne i konventionen.

Kapitel XI: Ændringer til konventionen

Kapitlet oplister proceduren for ændringer til konventionen, hvorefter ændringer skal vedtages af Europarådets Ministerkomité og herefter fremsendes til parterne til godkendelse.

Kapitel XII: Afsluttende bestemmelser

Kapitlet indeholder bestemmelser om konfliktløsning, tiltrædelse, forbehold og opsigelse.

Danmark har tiltrådt Istanbulkonventionen med forbehold for Grønland. Ved vedtagelse af dette beslutningsforslag i Inatsisartut, vil Naalakkersuisut anmode Rigsmyndighederne om at ophæve forbeholdet for Grønland.

Bemærkninger fra Naalakkersuisut til udkastet

Forebyggelse og bekæmpelse af vold er et kerneområde for Naalakkersuisut. Naalakkersuisut arbejder for tiden på en ny handlingsplan mod vold i nære relationer. Der har været et politisk ønske om at udarbejde en ny handlingsplan på området, siden den seneste Strategi- og handlingsplan mod vold udløb i 2017.

Handlingsplanen skal sikre, at Naalakkersuisut arbejder målrettet og langsigtet med at forebygge vold i nære relationer, så flere børn og unge i Grønland kan vokse op i trygge og velfungerende familier. Handlingsplanen bliver udarbejdet på tværs af flere departementer og med inddragelse af en række relevante aktører her i landet. Handlingsplanen vil blandt andet indeholde initiativer rettet mod fysisk og psykisk vold samt andre former for krænkende adfærd.

Herudover foregår der allerede et arbejde med at forebygge vold og at hjælpe ofre for vold. Politiet har løbende bevidstgørelseskampagner og ”Alliaq - tilbud til borgere der udøver vold” er et tilbud til personer, der udøver vold. Alliaq har til formål at fremme adfærd uden vold. Hertil er Kriminalforsorgens behandlingsprogram MUMIK, der er et kognitivt adfærdsreguleringsprogram baseret på gruppebehandling i anstalterne. MUMIK har tidligere været afprøvet i anstalterne og der er i 2021 lagt en plan for reetablering af programmet med uddannelse af flere instruktører.

Der findes krisecentre rundt omkring i landet, som er klar til at tage imod kvinder, der har været udsat for vold, og deres børn. Særligt kan nævnes Illernit i Qeqertarsuaq, som er et landsdækkende krise- og behandlingscenter, der tilbyder professionel behandling og støtte til voldsramte kvinder og deres børn i op til et års varighed.

Kvinder, der har været udsat for vold, kan anonymt ringe eller sende en sms til Tusaannga, hvis de har brug for nogen at snakke med, eller besøge hjemmesiden www.inooqateqarnerit.gl – www.ditforhold.gl og læse om partnervold.

I forbindelse med at tiltræde konventionen er der ikke et krav om, at alle konventionens bestemmelser fuldt ud efterleves af landene. Det er Naalakkersuisuts opfattelse, at vi allerede efterlever en stor del af konventionens bestemmelser, og at allerede igangsatte projekter også støtter op om en bedre efterlevelse af konventionen. Hertil kan også nævnes, at Inatsisartut ved EM2021 godkendte en ændring af retsplejeloven, hvorved der indføres en række bestemmelser til forbedring af ofres retsstilling.

Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Tiltrædelse af konventionen vil ikke have økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige.

Tiltrædelse af konventionen forventes dog at kunne have afledte økonomiske og administrative konsekvenser, da konventionen forpligter vort land til løbende at arbejde aktivt med bekæmpelse af diskrimination og vold mod kvinder.

Økonomiske og administrative konsekvenser for det private erhvervsliv

Ingen.

Økonomiske og administrative konsekvenser for borgerne

Tiltrædelse af konventionen vil ikke have økonomiske og administrative konsekvenser for borgerne.

Med tiltrædelse af konventionen sikrer vi, at vores land til enhver tid forpligtes til at arbejde på at forebygge og støtte kvinder, der har været udsat for vold. Bekæmpelse af vold i nære relationer vil være til gavn for alle.

Høring

Beslutningsforslaget er en gennemførelse af EM 2021/146, hvorfor forslaget ikke har været i offentlig høring. I forbindelse med udarbejdelse af dette beslutningsforslag har relevante myndigheder og departementer været kontaktet i forbindelse med indsamling af viden om vort lands efterlevelse af konventionen.

Bilag

1. Europarådets konvention til forebyggelse og bekæmpelse af vold mod kvinder og vold i hjemmet (Istanbulkonventionen).